Dosarul nr. 5r-1231/2025
4-25041278-12-5r-27032025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 octombrie 2025 **mun. Chișinău**
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Silvia Slobodzean
Grefier Ana-Maria Munteanu
Cu participarea:
Apărătorului petiționarei, avocat Lilian Osoianu
Reprezentantului agentului constatator Lilia Gîrbu-Țurcan
În lipsa:
Agentului constatator Tudor Potlog
Petiționarei Parascovia Pluta

examinând în ședință de judecată publică contestația înaintată de avocatul Lilian Osoianu care acționează în interesele **Parascoviei Pluta,** născută la *****, IDNP *****, împotriva hotărârii nr. 279 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 12.11.2024 și a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458 din 04.07.2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 273 pct.15) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă :

La data de 04.07.2024, agentul constatator, Tudor Potlog, a întocmit în privința **Parascoviei Pluta** procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458, prin care i se incriminează comiterea contravenției prevăzute de art. 273 pct.15) din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acesteia că, la 03.07.2024, ora 13:30, aflându-se în mun. Chișinău, str. Ion Creangă 4, ignorând pct. 2.1, sbpct. 1,2,3,4,5 din Anexa 2 din Regulamentul CMC nr. 15/14 din 2021 privind activitatea de comerț, în lipsa actelor permisive a comercializat produse textile în asortiment variat.

Ulterior, la data de 12.11.2024, de către Comisia Administrativă de pe lîngă Pretura sectorului Buiucani, a fost adoptată hotărârea nr. 279 cu privire la aplicaarea sancțiunii contravenționale prin care **Parascovia Pluta** a fost sancționată cu amendă în mărime de 40 (patruzeci) unități convenționale, echivalentul a 2000 (două mii) lei.

La 24.02.2025, avocatul Lilian Osoianu care acționează în interesele **Parascoviei Pluta**, a depus contestație împotriva hotărârii nr. 279 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 12.11.2024 și a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458 din

04.07.2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 273 pct.15) din Codul contravențional.

În susţinerea contestaţiei a menționat că, la 12.11.2024 a fost emisă o hotărâre a Comisiei Administrative a Preturii Buiucani, nr. 279, prin care petiționarei i-a fost aplicată amendă în mărime de 40 u.c., echivalentul a 2000 lei pentru contravenția administrativă.

Cu Hotărârea nominalizată nu este de acord, consideră că este neîntemeiată, deoarece nu a comis așa faptă.

Consideră că Hotărârea nr. 279 din 12.11.2024 este viciată, nefiind respectate procedurile legale de stabilire a contravenției. Astfel menționează, neclaritatea probei administrate - Hotărârea se bazează pe o anchetă incompletă, iar dovezile prezentate nu sunt suficiente pentru a susține acuzațiile aduse. Acest lucru contravine principiului legalității sancțiunilor administrative. Cu privire la dreptul la apărare, susține că nu au avut posibilitatea de a-și exprima pe deplin poziția în cadrul ședinței, întrucât nu au fost notificați în timp util despre data acesteia. Respectarea dreptului de apărare este esențială într-un stat democratic. În ceea ce privește proporționalitatea sancțiunii, iterează că, sancțiunea aplicată este excesivă în raport cu fapta incriminată, iar aceasta contravine principiilor de echitate și justiție, astfel, dorește ca instanța să reevalueze proporționalitatea măsurii aplicate.

În concluzie, solicită respectuos admiterea contestației și anularea hotărârii contestate, întrucât consideră că aceasta nu reflectă adevărul faptelor și nici nu a fost emisă cu respectarea normelor legale în vigoare.

În aceiași ordine de idei, solicită apărarea și repunerea în termen.

În ședința de judecată, *apărătorul petiționarei, avocatul Lilian Osoianu* a comunicat instanței că, au depus contestație împotriva hotărârii nr.279 emisă de Pretura mun. Chișinău, sec. Buiucani în privința Parascoviei Pluta, având în vedere că la examinarea cauzei contravenționale a fost încălcat dreptul la un proces echitabil al acesteia.

Menționează că, la data examinării cauzei contravenționale Pluta Parascovia nu a fost citată legal, respectiv nu a beneficiat de dreptul la apărare și la un proces echitabil. Motiv din care, emiterea unei hotărârii fără citarea persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional, duce la declararea nulității acestuia.

Conform practicii judiciare, cauzele contravenționale sunt similare infracțiunilor, diferența constă în faptul că contravențiile sunt infracțiuni neînsemnate, însă emiterea unei hotărâri în baza acestor fapte contravenționale trebuie să corespundă rigorilor.

La materialele dosarului contravențional nu se atestă o citație ce ar corespunde prevederilor legale în modul de citare și comunicare a actelor de procedură prevăzut de Codul Contravențional și Codul de procedură penală, menționează că la materialele cauzei este anexată o citație din 22.10.2024 expediată la adresa *****, precum că este invitată la data de 12.11.2024, în sala 304 a Preturii mun. Chișinău sec. Buiucani în legătură cu examinarea cauzei contravenționale în baza proceselor verbale cu privire la contravenție, fiind întocmite trei procese verbale în acest sens. Din materialele cauzei nu este clar în baza cărui proces verbal cu privire la contravenție este emisă decizia Preturii mun. Chișinău, sect. Buiucani.

Se atestă că scrisoarea cu aviz recomandat transmisă la adresa *****, s-a restituit preturii mun. Chișinău sec. Buiucani cu mențiunea nereclamată. Scrisoarea nu are mențiunea ca fiind refuzată, este nereclamată, astfel scrisoarea nu a ajuns la destinatar.

Pluta Parascovia susține că în acea perioadă a fost plecată într-o deplasare pe teritoriul Republicii Moldova, motiv din care nu a fost prezentă la domiciliul său, acest fapt se atestă și conform copiei avizului de recepție reîntors cu mențiunea Nereclamat.

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la data de 04.07.2024 în lipsa doamnei Pluta Parascovia, care nu a fost citată de către agentul constatator pentru a-i întocmi procesul verbal cu privire la contravenție la data de 04.07.2024.

În acest sens agenția constatatoare la pct.14 a procesului verbal cu privire la contravenție, invocă în calitate de martor asistent ocular pe cetățeana Bruma Stela, fără a fi indicată adresa de domiciliu sau numărul de contact. Bruma Stela nu poate avea calitatea de martor asistent ocular, ora ultima este funcționar al Preturii mun. Chișinău sec. Buiucani, în prezenta speță martorul Bruma Stela este persoană cointeresată.

În procesul verbal cu privire la contravenție se menționează că sunt anexate trei poze fotografice fără a fi indicat mijlocul special cu care au fost efectuate aceste poze. Respectiv sunt trei poze unde poate fi observată o doamnă care se află lângă o masă pe care sunt amplasate careva obiecte, astfel, nu se atestă comercializarea-cumpărarea propriu zisă, aceste poze dau posibilitate de interpretare, prin aceste poze ar putea fi observată o expoziție de broderii, articole vestimentare confecționate manuale, conform procesului verbal cu privire la contravenție se atestă mijloace textile pe această masă, fără a fi indicate volumul, prețul, cantitatea acestor mijloace textile.

Analizând toate circumstanțele, menționează că prezenta contestație poate fi admisă, cu anularea procesului verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional pornit în privința doamnei Pluta Parascovia, or după cum a menționat anterior, procesul verbal este lovit de nulitate dat fiind faptul că au fost încălcate normele de procedură în detrimentul doamnei Pluta Parascovia.

Totodată, dacă instanța va considera că s-a omis termenul de contestare de 15 zile, solicită repunerea în termen a prezentei contestații, or la materialele cauzei contravenționale nu se atestă informația când Pluta Parascovia a recepționat hotărârea.

Mai menționează apărarea că, personal o cunoaște pe Pluta Parascovia, și într-adevăr la materialele cauzei contravenționale sunt anexate trei poze, dar apărătorul personal nu poate să identifice și să comunice cine este persoana din aceste poze, or acesta nu este identificator de persoane. Este o procedură în acest sens, persoana se identifică după poză, dacă a fost emis o ordonanță în acest sens, dacă au fost oferite spre recunoaștere de către agent constatator minim 3-4 poze, la caz există presupunerea că în poză este Pluta Parascovia, dar nu poate comunica cu certitudine, cu atât mai mult că doamna Pluta Parascovia neagă faptul că ea este în poză.

De asemenea, în dosar figurează ca fiind adresa de domiciliu a doamnei Pluta Parascoiva: *****, nu sunt dubii că aceasta este adresa dumneaei, dar în perioada noiembrie 2024, Pluta Parascovia a comunicat că era plecată de la domiciliu în legătură cu faptul că urma să aibă grijă de o rudă de a sa, ce suferă de o boală oncologică. La moment Pluta Parascovia este plecată peste hotarele țării. Dar referitor la speța, alte modalități de citare nu au fost întreprinse de către agentul constatator, astfel, menționează că, conform prevederilor Codului contravențional este prevăzută citarea prin apel telefonic sau prin mesaj la numărul de telefon.

Totodată, doamna Parascovia a aflat despre prezenta hotărâre în luna februarie 2025, ulterior s-a adresat la Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat pentru a solicita un avocat care să-i apere drepturile și interesele. Ulterior s-a deplasat la Pretura mun. Chișinău sect. Buiucani pentru a oferi explicații într-o altă cauză contravențională implicată, în circumstanțele respective i s-a înmânat și copia la mai multe hotărâri emise în baza proceselor verbale cu privire la contravenție.

În ședință de judecată *reprezentantul agentului constatator* a menționat că, în privința doamnei Pluta Parascovia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru

constatarea faptei contravenționale prevăzute de art.273 pct.15) din Codul contravențional și anume desfășurarea activității de comerț în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislației şi/sau regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă, ultima desfășura activități de comerț neautorizat pe două străzi, artere principale unde această acțiune este interzis, și anume str. Calea Ieșilor intersecție cu str. Ion Creangă, zona mai exactă fiind trecerea subterană.

Susține aceasta că, Pluta Parascovia cunoaște despre cerințele administrației publice locale referitor la comerțul stradal neautorizat, la multiplele avertismente ale agentului constatator de a părăsi locul faptei ultima nu a dat curs, respectiv agentul constatator și-a rezervat dreptul discreționar de a califica această neconformare ca o eschivare și ca o încălcare flagrantă, ori numărul de procese verbale cu privire la contravenție întocmite în privința doamnei Pluta de către autoritatea publică locală sunt rezultatul neconformării acesteia.

Comerțul stradal este permis doar în cadrul târgurilor tematice pentru o anumită sărbătoare, și perioada de vară cu produse locale în baza permiselor de acces eliberate de Pretura de sector pentru toți solicitanții, nici de cum la voie, la preferință într-o anume locație unde comerciantul consideră de bună cuviință să-și desfășoare activitatea de comerț.

Martorul Bruma, într-adevăr este angajat al preturii sectorului Buiucani, dar care nu are calitate de agent constatator, este angajată în secția audiență și secretariat a Preturii sectorului Buiucani, care confirmă prin semnătură că procesul verbal cu privire la contravenție este întocmit în lipsa contravenientului, or doamna Pluta Parascovia la cerințele agentului constatator de a se prezenta către autoritatea competentă, în cazul dat comisia administrativă, ultima la citația comisiei administrative nu a dat curs. Faptul nereclamării citației este o dovadă că doamna Pluta Parascovia se eschivează de la prezentarea în fața autorității pentru a-și apăra drepturile și a-și expune obiecțiile față de administrația publică locală.

Avocatul pretinde că doamna Pluta Parascovia participa la o expoziție, comunică însă că expozițiile de asemenea se autorizează în cadrul anumitor evenimente și sărbători tematice.

Dacă domnul avocatul în poză nu o recunoaște pe doamna Pluta Parascovia, aceasta își asumă responsabilitatea și afirmă că în poză este doamna Pluta Parascovia, având în vedere că se cunosc și din alte cauze contravenționale.

Dacă se contestă că poza nu este una calitativă, la moment autorității publice locale îi este atribuită calitatea de agent constatator, doar că nu are calitate de agent constatator cu statut special care să activeze după toate rigorile și performanțele tehnice impuse într-un proces contravențional.

În condițiile în care doamna Parascovia foarte bine cunoaște locația Preturii sectorului Buiucani, aceasta în mod surprinzător venea doar după ce procesele verbale cu privire la contravenție erau deja examinate, pentru a-și reclama drepturile ce-i sunt asigurate prin procedura contravențională, ceea ce Pretura sectorului Buiucani i-a asigurat și prin faptul că agentul constatator inițial a rugat ca ultima să părăsească locul în care desfășurarea comerț stradal, prin citația Comisiei Administrative și alte modalități, în cazul în care telefonul personal al doamnei Parascovia era oferit agentului constatator probabil era mult mai rapid de anunțat despre procesele verbale cu privire la contravenție întocmite.

Dumneaei a primit personal hotărârile comisiei administrative, acesta este un fapt ce denotă că dumneaei a cunoscut despre procesele verbale cu privire la contravenție, ultima a fost documentată de către Inspectoratul de Poliție Buiucani pe art. 273 alin.(1) din Codul Contravențional, fiindcă se manifesta pe o perioadă îndelungată, ultima nu este un vânzător ocazional.

În calitate de acte ce denotă citarea legală a contravenientei, la materialele cauzei contravenționale sunt anexate citațiile, este scrisoarea de expediere anexată la procesul verbal cu privire la contravenție, este procesul verbal al ședinței Comisiei Administrative. Agentul constatator constată autoritatea competentă să examineze și să soluționeze cauza contravențională, iar aceasta este Comisia Administrativă, toate actele din procedură ce sunt anexate la materialele cauzei contravenționale, ulterior acțiunile de înștiințare, citare, informare despre hotărârea adoptată îi revine secretarului Comisiei Administrative. La întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constatator în stradă o abordează pe comerciantă, iar aceasta refuză să se prezinte la sediul agentului constatator, fapt ce se denotă prin martorul asistent, care confirmă întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție în lipsa contravenientei și eschivarea acesteia de la întocmirea procesului verbal.

În conținutul procesului verbal este consemnat: comerț neautorizat într-o zonă interzisă. Pentru constatarea comerțului neautorizat nu este nevoie de investigații aparte pentru a determina numărul sau cantitatea materialelor textile, sau pentru a determina că str. Calea Ieșilor intersecție cu str. Ion Creangă este interzisă pentru comerț. În cazul dat agentul constatator a identificat indicii calificativi și elemente constitutive în acțiunile doamnei Pluta Parascovia, dacă procesul verbal cu privire la contravenție era întocmit în baza art. 263 alin. (1) din Codul contravențional, apărarea ar fi avut libertatea de a solicita acești indici de la agentul constatator.

Pe verso-ul hotărârii Comisiei Administrative este indicată data de 21.02.2025 și este aplicată semnătura dnei Pluta, ce denotă că foarte bine cunoștea despre hotărârea emisă.

De asemenea, susține că, comercializarea bunurilor de către Pluta Parascovia se dovedește prin taraba improvizată cu expunerea mărfii, și cu prezența în teritoriu a doamnei Pluta Parascovia pe o perioadă îndelungată de timp. Prezența sa pentru o perioadă îndelungată de timp se dovedește prin procesele verbale cu privire la contravenție întocmite în diferite intervale de timp, de asemenea prin fotofixarea în teren care dovedește că ultima se afla pe o perioadă îndelungată de timp într-un loc neautorizat. Dacă doamna Pluta realiza o expoziție de ciorapi pentru doamne, în același sens este Regulamentul privind activitatea de comerț.

Nu s-au luat explicații de la doamna Pluta Parascovia, fiindcă dumneaei nu a dorit să conlucreze cu agentul constatator din cadrul autorității publice locale, or autoritatea publică locală are o atitudine mai binevoitoare față de persoanele în etate, se merge pe prevenție și combatere.

Fotofixarea din teren se face în prezența contravenientului. Refuzul se consemnează prin raportul și asumarea agentului constatator, totodată comisia administrativă reprezintă arbitrul dintre agentul constatator și presupusul contravenient, este autoritatea ce își manifestă o abordare corectă față de cetățeni, Comisia Administrativă la fel ca instanța are același drept legal de a înceta procesul contravențional în cazul renunțării benevole. Dacă contravenientul dă curs citațiilor Comisei Administrative și înțelege că contravenția săvârșită se sancționează cu o pedeapsă sub formă de amendă, în cazul dat Comisia Administrativă poate înceta benevol procesul contravențional.

În ședința de judecată *agentul constatator* cât și *petiționara* nu s-au prezentat, fiind citați în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică cît și prin avizul de recepție și plicul cu citația restituire instanței de judecată și anexate la dosar, din care motiv prin prisma art. 455 Cod Contravențional, pentru a nu tergiversa

examinarea cauzei, existând citarea legală a părților, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Examinând materialele dosarului contravenţional raportat la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^{1} alin. (8) din Codul contravențional.

Inițial, instanța verifică respectarea obligațiilor procesuale de către petiționar, astfel, în prezenta speță procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la data de 04.07.2024, ulterior la 12.11.2024 a fost adoptată Hotărârea nr. 279 a Comisiei Administrative din cadrul Preturii sectorului Buiucani prin care **Parascovia Pluta** a fost sancționată cu amendă în mărime de 20 unități convenționale, echivalentul sumei de 2000 lei.

Hotărârea a fost expediată spre cunoștință către petiționară la adresa de domiciliu a acesteia, plicul cu Hotărârea fiind restituit în adresa Preturii sectorului Buiucani cu mențiunea *nereclamat*.

Ulterior, în ședința de judecată, partea apărării a anexat la materialele cauzei copia înmânată de pe Hotărâre din care rezultă că petiționara a făcut cunoștință cu aceasta la data de 21.02.2025.

Respectiv, instanța de judecată constată că contestația este depusă în termen, nefiind necesară repunerea în termen, or la materialele cauzei lipsește dovada recepționării hotărârii de către petiționară.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit prevederilor art. 423^{10} alin. (1) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art.104^{1}, 116, 126^{1}, 134^{1}, 154, art.157 alin.(4), (6), (7)–(12), art.158, art.178, 179, 180^{1}, 181, art.273 pct.9), 9^{1}), 11), 15) şi 16), art.326 alin.(1)–(1^{2}), art.364 alin.(1) şi (9) şi art.370 alin.(2) se constată de către organele specializate ale administraţiei publice locale.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d)

existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului *(a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994).*

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458 din 04.07.2024 și a hotărârii nr. 279 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 12.11.2024 prin care Parascovia Pluta a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 273 pct.15) din Codul contravențional.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, la fel prin prisma *art. 445* al Codului contravențional.

În acest mod, instanţa statuează că potrivit art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, *celelalte încălcări ale art.443* sau *ale altor norme imperative* din prezentul cod *pot să ducă la nulitatea procesului verbal* cu privire la contravenţie doar în cazul în care *acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

În acest aspect, se reţine că din cercetarea materialului contravențional anexat la procesul-verbal cu privire la contravenție instanța de judecată constată încălcarea dreptului petiționarei la apărare prin lipsa informării sale despre cauza contravenţională pornită, iar agentul constatator nu s-a prezentat în şedinţă de judecată pentru a-şi motiva poziţia sa, în pofida asigurării tuturor garanțiilor în acest sens şi nici în materialele cauzei nu se atestă acţiuni diligente în scopul informării acuzatului despre examinarea propriei cauze. Totodată, instanța de judecată atestă faptul că la materialele cauzei nu există nici o citație prin care petiționara să fie informată despre examinarea propiei cauze, care să denote invitarea acesteia pentru a fi prezentă la închierea

procesului-verbal cu privire la contravenție și pentru a-i asigura acesteia un drept efectiv la apărare.

În acest context, instanţa atestă că procesul verbal a fost întocmit vădit în lipsa petiționarei, care nu a fost citată la momentul întocmirii sau cel mult nu se atestă o dovadă certă a acestui fapt.

Or, la materialele cauzei lipsește citaţia pentru data de 04.07.2024, precum și nici o dovadă a expedierii şi/sau înmânării/nereclamării unei citații de către **Parascovia Pluta**.

Respectiv, instanţa conchide că o omisiune gravă se atestă la materialele cauzei prin lipsa unei argumentări legale a constatării faptei şi întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, în absența petiționarei, ce reiese exclusiv din lipsa dovezii invitării persoanei vizate la adresa de domiciliu stabilită în cadrul examinării cauzei de către agentul constatator, fapt ce echivalează cu lipsa citării persoanei. Mai mult ca atât agentul constatator a anexat la materialele cauzei extrasul din Registul bunurilor imobile din care rezultă adresa de domiciliu a petiționarei.

Pe cale de consecință, instanța atestă lipsa unei citații certe privind invitarea la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție cu participarea petiționarei, iar în concordanţă cu cele expuse, instanţa conchide că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. PMC01 004458 din 04.07.2024, fără a dovedi citarea acesteia, în acest sens eşuând în a demonstra faptul înmânării înştiinţării oficiale.

Aşadar, instanţa consideră că agentul constatator a adoptat o poziţie parţial arbitrară de a constata faptele în lipsa persoanei **Parascovia Pluta** şi nu a întreprins nici o acţiune în scopul citării legale a acesteia la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, pentru a verifica versiunea sa, de a cerceta probele apărării sau asculta obiecţiile sale şi constatării contravenţiei incriminate, în condițiile în care aceasta avea dreptul să-şi angajeze un apărător în vederea administrării de probe suplimentare, or, din materialele cauzei contarvenționale, instanța stabilește că petișionara a ales să fie reprezentată de un avocat care să-i apere drepturile.

Reține instanța de judecată că, potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

În argumentare, instanţa notează că potrivit art. 382 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional şi se face în aşa fel ca *persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective*, însă la caz, în modalitatea lipsei notificării de către agentul constatator, s-a eşuat în acest context şi prin urmare petiționara nu ar fi putut să informeze autoritatea, indicând motivul, precum şi să convină cu privire la data şi ora când se va putea prezenta, ce reprezintă o omisiune care afectează grav fondul cauzei şi îndeosebi dreptul acuzatului de a fi informat despre învinuirile aduse, în lumina dreptului său la apărare şi a egalităţii armelor ca parte a unui proces echitabil.

În concordanţă cu cele expuse, Curtea Europeană a Drepurilor Omului a susținut că o acuzație înseamnă nu numai notificarea oficială a unei prezumții că o persoană a comis o faptă penală, dar și orice măsură care afectează substanțial situația suspectului (a se vedea *Padin Gestoso împotriva Spaniei (dec.)*, 8 decembrie 1998).

Prin urmare, instanţa conchide că este obligația pozitivă a autorităților statului de a informa persoana referitor la învinuirea adusă, or înaintarea unei acuzări vine în corelație directă cu dreptul acuzatului de a participa la cazul de învinuire a sa într-o faptă ilicită, care în speță a avut loc exclusiv în lipsa petiționarei şi nu a fost desfășurată nici o acțiune pentru a asigura examinarea diligentă a procesului contravenţional, cu respectarea dreptului de participarea în propria cauză a **Pararscoviei Pluta**, cât şi informarea despre acuzaţia adusă.

De asemenea, referitor la citarea persoanei, în cauza ***Ziliberberg împotriva Moldovei*** *(1 februarie 2005, nr. 61821/00, par. 40)*, Curtea a arătat că art. 6 al Convenţiei, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal, ce include *inter alia* nu doar dreptul de a fi prezent, dar şi de a asculta şi a urmări procesul, iar acest drept face implicit parte din esenţa conceptului procedurii contradictorii şi poate fi, de asemenea, dedus din garanţiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) şi (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - *„să se apere el însuşi”*, *„să întrebe sau să solicite audierea martorilor”* şi *„să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere”*.

În acest mod, ca şi în speţa Ziliberberg, instanţa opinează că este dificil de a vedea în această cauză cum **Parascovia Pluta** ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a fi prezentă în această cauză, nefiind citată în modul prevăzut de lege.

Totodată, potrivit Recomandării CSJ nr. 54 din 7 decembrie 2013, doar în cazul în care destinatarul refuză să primească citaţia sau înştiinţarea, cât şi în cazul schimbării adresei pe parcursul procesului, dacă partea sau reprezentantul nu a comunicat instanţei noua adresă, persoana se va considera nemijlocit înştiinţată despre locul, data şi ora şedinţei de judecată sau despre locul, data şi ora efectuării unui act procedural, adică doar dacă înştiinţarea a avut loc cu respectarea condiţiilor legale, care în accepţiunea instanţei au fost omise prin nerespectarea prevederilor art. 382 din Codul contravenţional.

Instanţa constată că în ansamblu, agentul constatator nu s-a conformat dispozițiilor legale şi imperative ale art. 382 coroborat cu art. 443 alin. (5) din Codul contravențional, or instanţa interpretează prevederile enunţate în modul că în toate cazurile organul de constatare urmează iniţial să se asigure de întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie în prezenţa făptuitorului, care ar fi semnat actul şi doar ulterior, motivând lipsa acestuia, poate recurge deja la adoptarea acestui act în absenţa persoanei vizate.

Astfel, instanţa iterează că o asemenea omisiune a agentului constatator privind lipsa invitării petiționarei la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie nu mai poate fi apreciată ca fiind irelevantă sau insignifiantă în raport cu fondul cauzei, or în acest mod s-au cauzat repercusiuni evidente dreptului **Parascoviei Pluta** la apărare, de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecţii, cereri, demersuri, să ia cunoştinţă de procesul verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate şi inclusiv altor garanţii, care sunt imperativ şi expres stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional şi impune o concluzie că agentul constatator nu a motivat în nici mod faptul absenţei persoanei la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie.

Mai mult ca atât, conform art. 384 alin. (3) Cod contravențional, realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nicidecum în opinia instanţei, nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

La fel, potrivit art. 378 din Codul contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

Aşadar instanţa opinează că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție în lipsa petiționarei, agentul constatator a aplicat legea contravenţională defavorabil faţă de **Parascovia Pluta**, fapt interzis de lege, prin ce a încălcat drepturile şi libertăţile constituţionale ale persoanei acuzate, care în final afectează iremediabil şi esenţial fondul cauzei.

În subsidiar, instanţa mai concretizează că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în absenţa acesteia, inclusiv fără să-i fie aduse la momentul întocmirii drepturile și obligațiile sale prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acesteia în toate rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție.

Instanţa mai statuează că în aceste cazuri şi prin indispensabilitatea asigurării principiului *egalităţii armelor*, care reprezintă unul dintre elementele inerente conceptului de proces echitabil, ce presupune ca fiecărei părţi să i se dea posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă faţă de adversarul său (*Foucher împotriva Franţei*, § 34; şi *Bulut împotriva Austriei*; *Bobek împotriva Poloniei*, § 56; *Klimentyev împotriva Rusiei*, § 95).

De altfel, cu referire la caz, Curtea a stipulat că *necomunicarea probelor în adresa apărării* poate aduce atingere egalităţii armelor *(precum şi dreptul la o procedură contradictorie)* (*Kuopila împotriva Finlandei*, § 38, în care apărarea nu *a avut posibilitatea de a face observaţii asupra unui raport suplimentar al poliţiei*).

Astfel, în materie penală, art. 6 § 1 din Convenţie se suprapune cu drepturile specifice garantate de art. 6 § 3, de exemplu, dreptul de a adresa întrebări martorilor, iar dreptul la o procedură penală contradictorie implică, pentru acuzare ca şi pentru apărare, facultatea de a lua cunoştinţă de observaţiile sau mijloacele de probă prezentate de cealaltă parte şi în plus, art. 6 § 1 mai impune organelor de urmărire penală să comunice apărării toate probele relevante de care dispun, fie incriminatorii, fie discriminatorii [*Rowe şi Davis împotriva Regatului Unit (MC)*, § 60].

Având în vedere cele constatate, instanța apreciază că petiționara nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art. 382, 384 din Codul contravențional, care sunt norme de procedură esențiale în prezentul caz, iar din acest considerent, nu se mai impune nici analiza altor motive de fapt invocate, care fac obiectul fondului cauzei şi nici probele acumulate de agentul constatator sau administrate suplimentar în şedinţă de judecată, la cererea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, este statuat că *alte încălcări ale art.443* sau *ale altor norme imperative* din prezentul cod, pot să ducă la nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie, doar *în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

Respectiv, conform art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) din acelaşi Cod, consacră că *nu* pot fi admise ca probe *informaţiile acumulate prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare*, iar conform alin. (2) din acelaşi articol coroborat cu prevederile art. 442 şi 443 din acelaşi cod,

procesul verbal cu privire la contravenţie reprezintă un mijloc de probă, prin care au fost stabilite anumite circumstanţe de fapt.

În continuare, potrivit art. 461 alin.(2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că *lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție* afectează *în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată*.

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat încălcarea prevederilor art. 382, 384, iar în temeiul prevederilor art. 425 alin. (6) şi 445 alin. (2) din Codul contravențional, va declara nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458 din 04.07.2024, din motivul constatării lipsei unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție care afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu a putut fi înlăturată de către instanța de judecată, cu încetarea procesului contravenţional din aceleaşi motive.

În continuare, dat fiind faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost emis cu încălcarea drepturilor fundamentale ale petiționarei **Parascovia Pluta**, instanța de judecată va constata nulitatea acestuia, iar în calitate de consecință va anula hotărârea nr. 279 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 12.11.2024 prin care Parascoviei Pluta i-a fost aplicată o sancțiune în mărime de 40 u.c., echivalentul a 2000 lei.

În conformitate cu prevederile articolelor 382, 395, 448 și 461-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite contestația înaintată de avocatul Lilian Osoianu care acționează în interesele **Parascoviei Pluta** împotriva hotărârii nr. 279 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 12.11.2024 și a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458 din 04.07.2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 273 pct.15) din Codul contravențional.

Se declară nul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC01 004458 din 04.07.2024 emis pe semnele contravenției prevăzute de art. 273 pct.15) din Codul contravențional.

Se anulează Hotărârea nr. 279 a Comisiei Administrative din cadrul Preturii sectorului Buiucani din 12.11.2024, emisă pe faptul săvârşirii contravenției prevăzute de art. 273 pct.15) din Codul contravențional, prin care **Parascovia Pluta** a fost sancționată cu amendă în cuantum de 40 unități convenționale, echivalentul sumei de 2000 lei, cu încetarea procesului contravențional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
judecătorul **Silvia Slobodzean**